

Fræðslumiðstöð
Reykjavíkur

Nefndarsvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK

Alþingi
Erindi nr. Þ 130/871
komudagur 27.1.2004

- Fríkirkjuvegi 1
- ÍS-101 Reykjavík,
- Sími: (+354) 535 5000
- Fax: (+354) 535 5050
- Kt. 500796-2359
- Netfang: fmr@grunnskolar.is

23. janúar 2004
2004010047
GGÓ/ts

Efni: Umsögn Fræðslumiðstöðvar Reykjavíkur um frumvarp til laga um íslenska táknmálið og breytingu á ýmsum lögum sem því tengist

Fræðslumiðstöð Reykjavíkur hefur borist til umsagnar frumvarp til laga um íslenska táknmálið og frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna viðurkenningar íslenska táknmálsins.

Fræðslumiðstöð styður hugmyndina um að viðurkenna íslenska táknmálið sem jafnrétt hátt íslensku. Það mundi styrkja stöðu fólks sem hefur táknmál sem sitt fyrsta mál.

Hér verður fjallað um áhrif laganna á rekstur grunnskóla.

Fræðslumiðstöð vill í upphafi benda á að lög sem þessi mundu valda mikilli kostnaðaraukningu hjá sveitarfélögum vegna starfsemi grunnskólanna, auk þess að kalla á nánari skilgreiningar á umfangi þjónustu eða réttar.

1. athugasemd:

Í 5. grein frumvarps til laga segir að óheimilt sé að neita heyrnarlausum manni um skólavist og í breytingartillögu við 16. grein grunnskólalaga um að grunnskólinn skuli „veita nemendum sem nota íslenska táknmálið sömu þjónustu og ber að tryggja að kennarar og annað starfslið hafi fullnægjandi kunnáttu í íslenska táknmálinu“.

Fræðslumiðstöð telur að hér sé gengið of langt. Í Reykjavík er starfrækt sérstakt táknmálssvið í Híðaskóla þar sem öllum þessum skilyrðum er fullnægt að svo miklu leyti sem unnt er. Ekki er unnt að synja nemanda um skólavist í öðrum almennum grunnskóla óski foreldrarir eftir skólavist þar. Það er hins vegar mjög erfitt að tryggja sambærilega þjónustu við nemandann. Í fyrsta lagi er það mjög kostnaðarsamt og erfitt að tryggja fullnægjandi túlkajónustu vegna skorts á menntuðu fólki. Enn erfiðara er að tryggja fullnægjandi kunnáttu starfsmanna þar sem táknmálið er tungumál sem tekur langan tíma að ná fullnægjandi tökum á. Eðlilegt og rétt er að foreldrar geti valið um skóla fyrir börnin sín en óhjákvæmilega verður þjónustan minni við hvern og einn ef nemendur dreifast mikið.

2. athugasemd

Í 6. grein er kveðið á um að allar „stofnanir ríkis og sveitarfélaga skulu útvega táknmálstúlka fyrir ... sem eiga erindi við viðkomandi stofnun...“

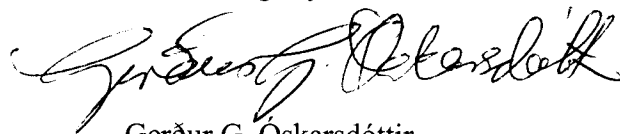
Fræðslumiðstöð telur eðlilegt að heyrnarlausir einstaklingar eigi kost á slíkri þjónustu, en

nauðsynlegt gæti verið að hafa einhvern aðlögunartíma vegna þess hve erfitt er að fá táknmálstúlka, þanta þarf slíka þjónustu með löngum fyrirvara. Í greinargerð kemur fram að ekki sé gert ráð fyrir að viðkomandi túlkur verði starfsmaður fyrirtækisins sem kemur í veg fyrir að t.d. Reykjavíkurborg fastráði túlk til að geta betur komið til móts við þetta ákvæði, t.d. í Hlíðaskóla þar sem er sérstakt táknmálssvið.

Ekki er heldur ljóst hvort grunnskólum, sem eru stofnanir sveitarfélaga, sé skylt að hafa túlk til taks á foreldrafundum og öðrum viðburðum í skólanum. Í greinargerð með 7. grein kemur fram að það verði hluti af persónulegu framlagi hvers heyrnarlauss eða heyrarskerts einstaklings. Hér er því um ákveðna mótsögn að ræða við ákvæði 6. greinar.

Þótt Fræðslumiðstöð sé í meginatriðum sammála anda laganna telur hún að of miklar skyldur séu lagðar á sveitarfélögin bæði vegna mikils kostnaðar og erfiðleika við framkvæmd. Það getur t.d. ekki talist eðlilegt að einstökum stofnunum sé ætlað að greiða slíkan ófyrirséðan kostnað umfram fjárhagsáætlun hvers árs. Líklega væri eðlilegast að kostnaður sem þessi væri greiddur að Tryggingastofnun ríkisins þar sem möguleiki er á betri eftirfylgd með þjónustunni.

Virðingarfyllst

Gerður G. Óskarsdóttir
fræðslustjóri